SAMARITIEČIŲ KURSAI KAUNO KARO LIGONINĖJE VIDURYJE DR. J. ŽEMGULYS

IŠ BESIKURIANČIOS LIETUVOS KARIAMS LIGONIAMS IR INVALIDAMS GLOBOTI MOTERŲ KOMITETAS

S. OŽELIENĖ

Nepamirštama man 1922 m. saule ir sniegu spindinti gruodžio mėn. diena, kada paskambino man karo sanitarijos viršininkas gen. gyd. Vl. Nagevičius ir pasakė, kad ką tik inspektavęs Karo ligoninę ir karo ligonines Panemunėje bei Šančiuose. Sužeistieji ir ligoniai Karo žinybos pakankamai aprūpinti ir medicinos personalo pavyzdingai gydomi ir slaugomi, tačiau ligoninė lieka ligonine . . . Yra dar besigydančių sužeistų ir invalidų nuo nepriklausomybės kovų, yra nemažai džiovininkų — jie ypač išsiilgę namų, savųjų, retas iš jų susilaukia lankytojų. Vertėtų visuomenei palaikyti ryšį su jais. Moteriška jautri širdis surastų paguodos žodį sustiprintų dvasioje. Artinasi Kalėdų šventės, reikėtų kuo nors šventinę nuotaiką atžymėti.

Pavedė man sukviesti Kauno įgulos karo gydytojų žmonas ir sudaryti kariams — ligoniams ir invalidams globoti moterų komitetą. Taip paragintos karo gydytojų žmonos nedelsiant susiorganizavo į Kariams ir invalidams globoti moterų komitetą, kurį sudarė: S. Oželienė — pirm., L. Žemgulienė — sekr., Vaičiuškienė — ižd., L. Janulionienė, N. Kizlauskienė, G. Matulionienė, M. Marcinkienė, A. Matukienė, R. Paulauskienė, Rėklaitienė, J. Ūsienė ir vyr. sesuo O. Čebelytė — nariai, Karo ligoninės kapelionas kun. A. Sabaliauskas (Žalia Rūta) — garbės narys.

Komitetas stipriai remiamas gen. gyd. Nagevičiaus ir

susilaukęs nuoširdžios visuomenės paramos, per trumpą laiką jau sugebėjo Kalėdų pirmą dieną aplankyti Karo ligoninės karius — ligonius ir invalidus su gražiomis ir naudingomis dovanėlėmis.

Suorganizavo koncertą, pakviesdamos žymiausius operos dainininkus ir muzikus: K. Petrauską, Vl. Grigaitienę, Al. Kutkauską-Kutkų. A. Sodeiką, M. Rakauskaitę, Pocienę ir brolius muzikus Hofmeklerius. O vėliau dalyvavo V. Jonuškaitė, St. Sodeika, Byra, akt. O. Rymaitė ir muzikas V. Marijošius. Jie visi su didele meile artimui bei pasišventimu atlikdavo gražų įsipareigojimą daina ir muzika paguosti sergančius karius ir monotoniškon ligoninės aplinkon įnešti giedresnės nuotaikos bei dvasinio pakilimo.

Šie koncertai virto gražia tradicija visam nepriklausomybės laikotarpiui, taipgi ir ligoninių lankymas su dovanomis per Kalėdas ir Atvelykį, o sekmadieniais buvo lankomi džiovininkai bei sunkiai sergantieji ligoniai. Jiems buvo duodama daugiau vaisių, vyno, sausainių.

Įsigijęs lėšų visuomenės paramos dėka, komitetas suteikė didesnę pašalpą Šveicarijoje besigydantiems lietuviams — kariams nuo džiovos. Įtaisė keliems invalidams rankų ir kojų protezus, nupirko Karo ligoninei radijo tinklą, žymiai papildė biblioteką, parūpino po keletą komplektų šaškių, šachmatų, loto paįvairinti nuobodžias ligoninėj dienas.

Komitetas nepamiršdavo ir mirusių karių. Vėlinių dieną aplankydavo Kauno ir Panemunės kapuose amžinam poilsiui atgulusius karius ir invalidus, užžiebdavo ant kiekvieno kapo žvakutę, o Karo ligoninės kapelionas kanauninkas A. Sabaliauskas sukalbėdavo maldą.

Gausią ir dosnią šalpą vykdyti komitetas buvo pajėgus visuomenės didelio jautrumo ir prielankumo dėka Lietuvos laisvės kovų invalidams ir kariams, iškovojusiems laisvę Tėvynei. Komitetą nuoširdžiai globojo ir rėmė prezidento žmona p. O. Stulginskienė ir ministerio pirm. žmona p. B. Galvanauskienė.

Su labai dideliu pasisekimu praėjo koncertas — balius, komiteto surengtas Ramovėje, davęs pelno 10,000 litų. Tai buvo pirmas moterų organizacijos labdaros tikslams vakaras Ramovėje. Ramovės įkūrėjas ir pirmininkas gen. gyd. Vl. Nagevičius ir visa Ramovės valdyba labai daug prisidėjo prie vakaro pasisekimo, gražiai jį išreklamavę. Į vakarą atsilankė vyriausybė, beveik visas Kaune reziduojąs diplomatinis ir konsularinis korpusas, karininkai su šeimomis ir gausi Kauno visuomenė. Koncertą atliko patys žymiausieji Lietuvos dainininkai — K. Petrauskas ir Vl. Grigaitienė.

Komitetas, būdamas negausus — iš 12 narių,

L.D.K. BIRUTĖS DRAUGIJOS PIRMININKĖ V. ČERNIENĖ (PRIE LIGONIO DEŠINĖJE) SU SANITARIJOS SEKCIJOS NARĖM LANKO KARO LIGONINĘ, PIRMOJI KAIRĖJE S. OŽELIENĖ